

เรียน ผู้จัดการ

บริษัทหลักทรัพย์ทุกบริษัท

ที่ กตต.ช. (ว) 24 /2547 เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณ
เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิสำหรับการซื้อขายตราสารหนี้ภาครัฐ

ด้วยปัจจุบันการซื้อขายตราสารหนี้ภาครัฐ ได้มีระบบการชำระราคาและส่งมอบ
หลักทรัพย์ที่มีลักษณะ DVP (delivery versus payment) โดยทำผ่านระบบ Bahtnet 2 ของธนาคารแห่ง
ประเทศไทย จึงทำให้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าการทำธุรกรรมดังกล่าวยังมีความจำเป็นต้องคำนวณ
ค่าความเสี่ยงกรณี settlement risk หรือไม่

สำนักงานพิจารณาแล้วขอเรียน ดังนี้

1. การซื้อขายตราสารหนี้ภาครัฐที่มีการชำระราคาและส่งมอบแบบ DVP ยังคงมี
ความเสี่ยงด้าน settlement risk จากการทำธุรกรรมดังกล่าวอยู่ เพราะรายการซื้อขายได้เกิดขึ้นตั้งแต
วันที่มีการทำรายการแล้ว การชำระราคาและส่งมอบแบบ DVP จึงเป็นเพียงการสร้างเชื่อมั่นว่า
เมื่อผู้ซื้อหรือผู้ขายได้มีการส่งมอบเงินหรือหลักทรัพย์แล้ว จะได้รับหลักทรัพย์หรือเงินในทันที

2. เพื่อให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถคำนวณค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการทำรายการ
ซื้อขายตราสารหนี้ภาครัฐไปในแนวทางเดียวกัน สำนักงานขอเรียนชี้แจงวิธีการคำนวณค่าความเสี่ยง
ของการทำรายการดังกล่าว ดังนี้

2.1 วันที่เริ่มคิดค่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรม ให้บริษัทหลักทรัพย์เริ่มคิด
ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการทำรายการตั้งแต่วันที่ทำการซื้อขาย (trade date) เนื่องจากเป็นวันที่รายการ
ซื้อขายเกิดขึ้นแล้ว บริษัทหลักทรัพย์จึงเริ่มมีความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมดังกล่าว ซึ่งหากบริษัทหลักทรัพย์
ไม่รับรู้รายการที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ดังกล่าวแล้วอาจทำให้บริษัทหลักทรัพย์มีสินทรัพย์สภาพคล่องสูงหรือต่ำกว่า
ความเป็นจริงได้

2.2 การคิดค่าความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรม ตามเกณฑ์การคำนวณเงินกองทุน สภาพคล่องสุทธิ บริษัทหลักทรัพย์ต้องรับรู้รายการซื้อขายตราสารหนี้เป็นเงินลงทุนและต้อง mark to market รายการดังกล่าว ซึ่งหากในวัน settlement date เกิดมีการผิคนัด ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้ซื้อ ตราบดที่เงินลงทุนตามราคาตลาดที่บริษัทหลักทรัพย์รับรู้หลังหักค่าความเสี่ยงแล้วยังเท่ากับหรือต่ำกว่า เงินค่าซื้อ หากต้องมีการ reverse รายการเนื่องจากเกิดการผิคนัด สถานะ NC ของบริษัทหลักทรัพย์จะไม่ เลวร้ายลง และในทางกลับกัน กรณีบริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้ขาย ตราบดที่เงินค่าขายที่บริษัทหลักทรัพย์รับรู้ เท่ากับหรือต่ำกว่าราคาตลาดของหลักทรัพย์ที่ขายหลังหักค่าความเสี่ยงแล้ว หากต้องมีการ reverse รายการ เนื่องจากเกิดการผิคนัด สถานะ NC ของบริษัทหลักทรัพย์ก็จะไม่เลวร้ายลงเช่นกัน ดังนั้น สำนักงานจึง กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์เริ่มคิดค่าความเสี่ยงกรณี settlement risk ดังนี้

1) กรณีที่บริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้ซื้อ เนื่องจากบริษัทหลักทรัพย์บันทึกมูลค่าของ หลักทรัพย์เป็นเงินลงทุน ดังนั้น ในการพิจารณาว่าบริษัทหลักทรัพย์ต้องคำนวณค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk หรือ ไม่ ให้บริษัทหลักทรัพย์พิจารณามูลค่าของเงินลงทุนเปรียบเทียบกับเงินค่าซื้อตาม วิธีการคำนวณ ดังต่อไปนี้

(1) ให้บริษัทหลักทรัพย์เปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาดหลังหัก ค่าความเสี่ยงทางด้าน investment risk แล้วกับเงินค่าซื้อ โดย

ก. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – investment risk > เงินค่าซื้อ

ให้บริษัทหลักทรัพย์คิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk เพิ่มเติม ตามวิธีการคำนวณในข้อ (2)

ข. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – investment risk ≤ เงินค่าซื้อ

บริษัทหลักทรัพย์ไม่ต้องคิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk และให้ บันทึกมูลค่าเงินลงทุนเท่ากับมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาด – investment risk

(2) ให้บริษัทหลักทรัพย์เปรียบเทียบมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาดหลังหัก ค่าความเสี่ยงด้าน investment risk และ settlement risk แล้วกับเงินค่าซื้อ โดย

ก. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – investment risk – settlement > เงินค่าซื้อ

ให้บริษัทหลักทรัพย์บันทึกมูลค่าเงินลงทุนเท่ากับเงินลงทุนตามราคา ตลาดหลังหัก investment risk และ settlement risk

ข. ถ้าเงินลงทุนตามราคาตลาด – investment risk – settlement risk ≤ เงินค่าซื้อ

ให้บริษัทหลักทรัพย์บันทึกมูลค่าเงินลงทุนเท่ากับเงินค่าซื้อ

ทั้งนี้ การคิดค่าความเสี่ยงของ settlement risk ให้ใช้อัตราเดียวกับที่กำหนดตามตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ และเทียบเท่า (หน้า 17/29 ของคำอธิบายประกอบการคำนวณ NC)

2) กรณีบริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้ขาย เนื่องจากบริษัทหลักทรัพย์หยุดรับรู้มูลค่าของหลักทรัพย์เป็นเงินลงทุน และได้บันทึกเงินค่าขายที่คาดว่าจะได้รับเป็นลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ ดังนั้น ในการพิจารณาว่าบริษัทหลักทรัพย์ต้องคำนวณค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk หรือไม่ ให้บริษัทหลักทรัพย์พิจารณามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ (เงินค่าขาย) เปรียบเทียบกับมูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน investment risk ตามวิธีการคำนวณดังต่อไปนี้

(1) ให้บริษัทหลักทรัพย์เปรียบเทียบมูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์กับมูลค่าของหลักทรัพย์หลังหักค่าความเสี่ยง investment risk แล้ว โดย

(ก) ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ > มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - investment risk

ให้บริษัทหลักทรัพย์คิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk เพิ่มเติม ตามวิธีการคำนวณในข้อ (2)

(ข) ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ \leq มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - investment risk

บริษัทหลักทรัพย์ไม่ต้องคิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk และให้บริษัทหลักทรัพย์ บันทึกลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ได้เต็มจำนวน โดยไม่ต้องหักค่าความเสี่ยงใด ๆ

(2) ให้บริษัทหลักทรัพย์เปรียบเทียบมูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์หลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk กับมูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาดหลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน investment risk โดย

(ก) ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ - settlement risk > มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - investment risk

ให้บริษัทหลักทรัพย์ บันทึกลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์เท่ากับมูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์หลังหักค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk แล้ว

(ข) ถ้ามูลค่าของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ - settlement risk \leq มูลค่าของหลักทรัพย์ตามราคาตลาด - investment risk

ให้บริษัทหลักทรัพย์บันทึกมูลค่าหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ได้เท่ากับมูลค่าของหลักทรัพย์ตาม

ราคาตลาด – investment risk

ทั้งนี้ ให้บริษัทหลักทรัพย์คิดค่าความเสี่ยงทางด้าน settlement risk เช่นเดียวกับกรณีตามข้อ 1)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระชัย ภูวนาถนรานุบาล)

เลขาธิการ

ฝ่ายกำกับธุรกิจนายหน้าและค้าหลักทรัพย์

โทร. 0-2252-3223 ต่อ 1214